

szélyét a vevőre hárítja, viszont a 112-es számú határozat a tulajdonjog fenntartással eladott és átadott áru veszélyét a vételár kifizetéséig az eladóra hárítja. Almási az ellentétet azzal oldja meg, hogy mindkét esetben a tulajdonjog átszállásához fűződik a veszély és a telekkönyvi átírás híján is átszáll az ingatlan tulajdona a telekkönyvön kívüli átadással. Ez a magyarázat mesterkelt és erőltetett. A magunk részéről helytelennek tartjuk a 112. számú határozat álláspontját, amely az átadott dolog veszélyét is az eladóra hárítja, akinek már semmi ingerenciája magára a dologra nincs. Egyébként is intencionáltnak tartjuk a közönséges vételnél az átadás után vételmentül a vevő viseli a veszélyt, hogy ugyanakkor a tulajdonjog fenntartásának, amelynek lényege az eladó kedvezményezettnek a helyzetének megteremtése, az a hatása legyen, hogy az eladó helyzete éppen az ő érdekeit szolgáló kikötés folytán váljék kedvezőlenebbé. Gazdaságilag is indokoltabb a veszély terhét a dolog birtokában levő vevőre hárítani, aki bármennyire is véletlenül következzen be a veszély, mégis csak inkább képes a dolog fizikai birtoka révén a veszély ellen védekezni. E ponton is szívesen láttuk volna azt a kritikai szellemet, amit például a Kuria accreditív gyakorlatával szemben (473. l.) vagy az ellátási szerződés törvényhozási szabályozásával szemben (717. l.) megüt.

Igen rokonszenvesek a valorizációval kapcsolatos megjegyzései, bár nem osztozunk abban a véleményben, hogy a valorizációs gyakorlat ingadozásai a kelleténél jobban panasztoltak lennének. (108. l.) Különösen helyén való a részfizetés kötelező elfogadása melletti állásfoglalása (116. l.) és örvendetesen állapíthatjuk meg, hogy a bírói gyakorlat, amely hosszú ideig tartotta magát ahhoz a régi jogtételhez, hogy a váltójog területén kívül a részfizetés elfogadása nem kötelező, újabban mindinkább általános szabállyá teszi a részfizetés kötelező elfogadását.

A sajtóbírálatnak megvan az a hivatása is, hogy a közönséget a könyvek értékéről tájékoztassa és mintegy a közönség helyett végezze el a válogatás munkáját. Az adott esetben ezzel a munkával lekéstünk. Jogászközönségünk tisztában van Almási könyveinek értékével és Almásinak ez a kézikönyve, amely a háború óta az első rendszeres összefoglalása a kötelmi jog anyagának, már is széleskörű elterjedtségre talált.

Dr. Beck Salamon,

Verschuldensprinzip, Verursachungsprinzip. Irta: *Mar-ton Géza*, debreceni egyetemi tanár. (A debreceni Tisza István tuóományos társaság kiadása.) A könyv német nyelven igen világosan és kimerítően ismerteti a vétkességi és az objektív kártérítési elméleteket és új egységes megoldást keres. Nagyon örvendetes, hogy a könyv a jogfejlődés irányának megfelelő, a kártérítés kérdését a büntetőjogi eredetű vétkességi elvtől függetlenül akaró megoldás mellett foglal állást. Igen meggyőzően bizonyítja a subjektív vétkességi teória tarthatatlanságát és hogy az átlagember alapulvétele a vétkesség megállapításánál tulajdonképpen a vétkesség nevének a megtartása, a lényeg és a valódi tartalom nélkül. Nagyon helyesen fejt ki a

kártérítés jogi rendezésénél irányadó gazdasági és egyéb célszerűségi okokat, melyeknek egyikét-másikat az egyes jogi teóriák a kártérítés alapelveitől igyekeznek venni. A könyv a kártérítés közös alapelveinek a hasznosságot (Utilitát) és a kár megelőzését (Prävention) tartja. Nézetem szerint ezek az alapelvek a kérdés áttekintésénél és logikai rendezésénél semmiféle haszonnal nem járnak, már pedig ez az egyedüli jogossága a jogi tudományos kategóriáknak. A jogi fogalmak terén a pragmatista filozófia megállapítása feltétlen helyes. A célszerűség és a megelőzés minden jogi norma és sanctio alapelve, tehát a szűkebbkörű konkrét kérdésnél, a kártérítésnél, semmi új megkülönböztető rendező-elvet nem ad. A preventió elvével szerző közös elvet akar találni a vétkességi és az egyéb kártérítési esetekre. Ez az egységesítés nézetem szerint céltalan és reménytelen, mert a kártérítés vétkességi felfogása egy régi már elavuló történetileg kialakult elv. A kártérítés egységes tudományos felfogása, de gazdaságilag helyes rendezése is csak a vétkességi elv elejtése és az objektív kártérítési alap általánosítása útján történhet.

Sz—i.

A Polgári Jog Ügyvédi Zsebnaplója az 1927. évre a napokban hagyta el a sajtót. A zsebnaplót dr. Fränkel Pál szerkesztette, aki azon igyekezett, hogy a könyvecske tartalmát a célszerűség szempontjából kiegészítse, de gondoskodott arról is, hogy a bejegyzésre szánt hely bővüljön, anélkül azonban, hogy a könyvecske alakja nehézkessé válna. A zsebnapló ára továbbra is 40.000 korona és közvetlenül a kiadónál (Rónai Miksa könyvkereskedése, Budapest, V., Alkotmány-utca 10.) rendelhető meg.

× Az ebben a rovatban megbeszélt művek kaphatók *Politzer Zsigmond és fia* könyvkereskedésében, Budapest, IV., Kecskeméti-utca 4.

Die Generalversammlung der Aktiengesellschaft und die Opposition. Von Dr. Helmut Möhring. 1926. — A részvénytársasági közgyűlési jog rendszerének tömör és alapos átnézetét nyújtja, amellyel jogásznak és laikusnak egyaránt megbízható útmutatójává válik. Nemcsak a törvény rendelkezéseit ismerteti, hanem a joggyakorlatot is és rámutat azokra a problémákra, amelyek körül irodalomban vagy gyakorlatban viták merültek fel.

Die Aufwertung von Versicherungsansprüchen. Von Dr. Biedermann. Teil I. Lebensversicherung. Rentenversicherung. Betriebspensionskassen. Berlin, 1926. — A biztosítási szerződésből eredő követelések valorizációja nálunk még a teljesen megoldatlan problémák közé tartozik. A német jogalkotásnak az 1925-iki felértékelési törvényben sikerült — ha nem is éppen ideálisnak mondható, de mégis valamiféle — megoldást találnia. A törvénynek idevágó része és a joggyakorlat távolról sem mondható könnyen áttekinthetőnek; a törvény komplikált és a laikus számára nehezen hozzáférhető. Biedermann könyve e tekintetben mindenesetre jó szolgálatot tesz az olvasónak; a fenn-